

Afgørelse

Revurdering af miljøgodkendelse
af Fjerkræbruget på
Sønderkærsvej 11, 9670 Løgstør

Gældende fra
24. oktober 2023

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

1. Indholdsfortegnelse

1. Indholdsfortegnelse	2
2. Resume	3
3. Afgørelse	4
4. Vilkår	5
4.1 Påbud af nye vilkår	5
4.2 Ophævelse af vilkår	6
5. Kommunens vurdering af Husdyrbruget	7
5.1 Generelle forhold.....	7
5.2 Indretning og ammoniak emission jf. BAT	8
5.3 Forurening fra husdyrbruget.....	10
5.4 Gener fra husdyrbruget	12
5.5 Drift jf. BAT.....	16
5.6 Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	19
5.7 Ophør.....	19
5.8 Konklusion	20
6. Øvrige oplysninger	21
6.1 Retsbeskyttelse.....	21
6.2 Offentliggørelse.....	21
6.3 Tilsynsmyndighed	21
6.4 Klage og søgsmål	21
6.5 Underretning	22
6.6 Stamdata.....	23
7. Bilag	24
7.1 Samlede gældende vilkår efter revurdering 2023	25

2. Resume

Fjerkræbruget på Sønderkærvej 11, 9670 Løgstør er ejet og drevet af Jakob Steen Tvergaard. Fjerkræbruget har en § 33¹-miljøgodkendelse fra 4. december 1997. Godkendelsen er tidligere revurderet i 2009 og 2016 og revurderes nu for 3. gang.

Hovedformålet med revurderinger er at sikre, at IE-husdyrbrug indrettes og drives baseret på tidssvarende, miljøvenlig og økonomisk proportional teknologi, kaldet BAT ("Bedste Anvendelige Teknik"). Da der sker en løbende udvikling i BAT, skal miljøgodkendelser til IE-husdyrbrug jævnligt justeres. Sønderkærvej 11 har en godkendelse til flere end 40.000 stipladser til fjerkræ og er dermed et IE-husdyrbrug og skal dermed revurderes.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelsehandling. Den indebærer derfor ikke en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse. Der lempes derfor heller ikke på de vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen eller meddelt ved påbud i forbindelse med tidligere revurderinger. Vilkår, der regulerer forhold, som siden meddelelse af miljøgodkendelsen eller påbud er blevet omfattet af generelle regler, kan dog fjernes.

Ansøger har via beregninger i ansøgningsskema (224 793 version 2) redegjort for fjerkræbrugets deposition til højt prioriteret natur og geneniveau for lugt. Ansøger har desuden redegjort for, at husdyrbruget er indrettet og drives således, at de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT er truffet. Ammoniakemissionen er reduceret ved anvendelse af varmeveksler.

Vesthimmerlands Kommune vurderer, at ammoniak fra fjerkræbruget ikke påvirker internationalt beskyttet natur (kategori 1-natur) eller højt prioriteret nationalt beskyttet natur (kategori 2-natur) væsentligt. Vi vurderer, at driften kan medføre væsentlige lugtgener i lokalområdet, idet lugtgeneniveauet er overskredet til beboere i Næsborg. Vi vurderer dog, at der ikke på nuværende tidspunkt findes BAT-teknologi, der kan afhjælpe forholdet. Vi vurderer, at ejendommen er indrettet og drevet i overensstemmelse med BAT og har påbudt vilkår til fastholdelse af dette.

---

¹ Lov om miljøbeskyttelse. (LBKG nr. 625 af 15-07-1997)

3. Afgørelse

Vesthimmerlands Kommune revurderer hermed for 3. gang miljøgodkendelsen² fra 4. december 1997 til husdyranlægget på Sønderkærvej 11, 9670 Løgstør, matr.nr. 8a, Næsborg By, Næsborg. CVR-nr. for bedriften er 55 532 028, og bedriftens husdyrproduktion har CHR nr. 18 822. Revurderingen sker efter husdyrbrugloven³ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁴, og afgørelsen træffes med hjemmel i husdyrbruglovens § 39, jf. § 41.

Ved revurderingen har vi først og fremmest sikret, at fjerkræbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den "Bedste Anvendelige Teknik" (BAT). Vi har vurderet, at der er behov for at meddele påbud af vilkår til fjerkræbruget driftssikkerhed og egenkontrol for at sikre, at fjerkræbruget fortsat lever op til gældende BAT-konklusion for fjerkræbruget.

Vurdering

Vi har vurderet emissionerne af ammoniak og lugt efter gældende metode.

Vi konkluderer, at driften af husdyrbruget ikke vil påvirke ammoniakfølsomme naturtyper væsentligt, hverken indenfor eller uden for Natura 2000-områder. På baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse vurderer vi endvidere, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for plante- og dyrearter.

Vi vurderer, at fjerkræbruget vil give anledning til lugtgener for beboerne i Næsborg, da lugtgeneniveauet er overskredet. Vi vurderer, at der ikke på nuværende tidspunkt findes BAT-teknologi, der kan afhjælpe forholdet. Vi fastholder derfor, at ejendommen skal revurderes igen allerede om 7 år i håb om, at der til den tid er udviklet teknologi til reduktion af lugt.

Endeligt har vi vurderet, at forureningen ikke er større end forudsat ved godkendelsen, at der ikke er nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, og at der ikke er uforudsete skadevirkninger fra fjerkræbruget. På den baggrund vurderer kommunen, at fjerkræbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger og kan drives i overensstemmelse med BAT, når de anførte vilkår overholdes.

Påbud

Vesthimmerlands Kommune meddeler hermed påbud om vilkårsændringer i henhold til husdyrbrugloven⁵. I afsnit 4 er listet de nye vilkår, der er meddelt ved påbud. De påbudte vilkår supplerer vilkårene i miljøgodkendelsen, samt 1. og 2. revurdering. De gældende vilkår er samlet i bilag 7.1.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til vilkårene i miljøgodkendelsen og/eller revurderingen.

Vesthimmerlands Kommune

Pernille Bildsø Lynggaard
Cand.scient. Environmental Science

---

² Lov om miljøbeskyttelse. (LBKG nr. 625 af 15-07-1997)

³ § 41 i (husdyrbrugloven)

⁴ § 44 i bek. nr. 443 af 26-04-2023 om tilladelse og godkendelse m.v. af (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

⁵ § 39, jf. § 41 i husdyrbrugloven

4. Vilkår

4.1 Påbud af nye vilkår

1. Den næste regelmæssige vurdering af fjerkræbrugets miljøgodkendelse skal foretages inden den 24-10-2030.

Opdatering af vilkår 2 i 2. revurdering fra 2016

2. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af godkendelsens IT- ansøgning og projektbeskrivelse, og med de ændringer, der følger af godkendelsens vilkår, samt vilkår påbudt ved senere revurderinger såfremt de ikke er ophævede. De gældende vilkår er samlet i bilag 7.1.

Opdatering af vilkår 1.1.1 i 1. revurdering fra 2009

3. Akse fra halmfyr skal være overdækket. Asken kan udbringes på landbrugsarealer efter reglerne i bioaskebekendtgørelsen⁶.
4. Dybstrøelse må ikke oplagres indenfor 100 meter af staldanlægget. I forbindelse med udmugning på ejendommen må der dog placeres et midlertidigt oplag af dybstrøelse i tilknytning til staldanlægget, i en overdækket container, i maksimalt 48 timer.

5. Husdyrbrugets støjbidrag*, må ikke overstige følgende værdier:

Ugedag	Tidsrum	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	7 timer
	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	1 timer
Nat	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	½ timer

*) Støjbekendtgørelsen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommen bygningssparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Opdatering af vilkår 2.5.1 i 1. revurdering fra 2009

6. Vaskevand fra rensning af staldene, skal opsamles i beholdere og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Opdatering af vilkår 4.1 i MGK fra 1997

⁶ Bekendtgørelse 2019-07-09 nr. 732 om anvendelse af bioaske til jordbrugsformål

7. Vask af maskiner og redskaber skal ske på fast, tæt plads med afløb til opsamlings beholder. Vand fra beholderen må udsprede på egne landbrugsarealer.

Opdatering af vilkår 2.3.3 fra 1. rev fra 2009

Bedste tilgængelige teknologi

8. Vaskevand fra varmeveksleren skal ledes til opsamlingsbeholder.
9. Efter hver produktionscyklus skal varmeveksleren rengøres og dens filter udskiftes i henhold til vaskevejledning fra leverandøren. Denne vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
10. Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmeveksleren, skal dette afhjælpes hurtigst muligt.
11. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

12. Der skal foretages årligt eftersyn af varmevekslerne efter leverandørens anvisning.
13. Der skal føres en logbog for varmeveksleren, indeholdende registreringer om
  - Varmevekslerens driftstid evt. ved montering af timetæller på varmeveksleren.
  - Tidspunkter for rengøring herunder udskiftning af filtre samt vedligehold
  - Eventuelle fejl/driftsstop og varighed heraf.
14. Logbog og rapporter fra servicebesøg skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
15. Systemet KIK "Kvalitetssikring i Kyllingeproduktionen" eller et lignende styringssystem skal anvendes i kyllingeproduktionen.

Opdatering af vilkår 15 i 2. revurdering fra 2016

4.2 Ophævelse af vilkår

16. Vilkår 1.1, 7.1, 7.2, 7.3, 8.1, 8.2 fra miljøgodkendelsen fra 1997 bortfalder.
17. Vilkår 1.2.4, 2.1.1, 2.1.2, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.3.3, 2.4.2, 2.6.1, 3.1.2, 4.1.3, 4.1.4 samt 5.1.1 fra 1. revurdering fra 2009 bortfalder.
18. Vilkår 7, 8, 9, 17, 19 samt 21 fra 2. revurdering fra 2016 bortfalder.

5. Kommunens vurdering af Husdyrbruget

Formålet med en revurdering er at IE-brug vurderes og ajourføres om nødvendig, så IE-bruget følger med udviklingen i den bedste anvendelige/tilgængelige teknik (BAT). Ved revurdering skal kommunen sikre, at ammoniakemissionen er minimeret ved brug af BAT, at totaldepositionskrav for ammoniak til følsom natur, nationalt så vel som internationalt er overholdt, og at indretning og drift følger BAT. Derudover skal kommunen beregne om geneniveauet for lugt er overholdt. Hvis husdyrbruget ikke overholder betingelserne for at fravige lugtgeneniveauet, skal kommune vurdere, om der er grundlag for at fastsætte vilkår om anvendelse af BAT-teknologier fra miljøstyrelsens teknologiliste.

Den 21. februar 2017 kom der nye BAT-konklusioner. Som følge deraf skal alle IE-husdyrbrug, der ikke har en godkendelse efter den nye husdyrregulering (stipladsmodellen, som trådte i kraft 1. august 2017), revurderes. Dette uanset meddelelsetidspunktet for seneste miljøgodkendelse eller revurdering. Ved denne revurdering er vurdering af emissioner, lugt og overholdelse af BAT baseret på beregninger på basis af stipladsmodellen for IE-husdyrbrug.

Sønderkærvej 11 har over 40.000 stiepladser til fjerkræ og er derfor et IE-husdyrbrug. Til brug for revurderingen har ansøger indsendt beregning af ammoniakemission og –deposition og lugtemission (Skema 224 793 vers. 2) samt en BAT redegørelse. Revurderingen tager udgangspunkt i dette materiale.

5.1 Generelle forhold

Sønderkærvej 11 blev godkendt første gang i 1981 og senest i 1997. Ejendommen er siden revurderet. Første revurdering er givet d. 29. december 2009. Anden revurdering blev meddelt i 2014, denne blev dog påklaget og siden hjemvist til fornyet behandling i 2015. Genbehandlingen førte til ny revurdering meddelt den 15. marts 2016. Miljøgodkendelsen revurderes nu for tredje gang. Revurdering tager udgangspunkt i BAT-krav jf. ny husdyrregulering, som følge af BAT-konklusion og BAT-krav jf. stipladsmodellen til IE-husdyrbrug.

[Ikrafttrædelse, retsbeskyttelse og næste revurdering](#)

Vilkår meddelt i revurderingen er gældende fra afgørelsesdatoen, med mindre andet fremgår af det enkelte vilkår. Der er ikke retsbeskyttelse på vilkårene, da de er meddelt ved påbud.

I godkendelsen fra 1997 er der stillet vilkår omkring annoncering, udnyttelse, udvidelse, bortfald og klageadgang. Disse vilkår er ikke længere relevante da vilkårene omfatter tidsfrister der er overskredet og forhold der nu reguleres via husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Derfor bortfalder godkendelsesvilkårene 1.1, 7.1, 7.2, 7.3, 8.1 og 8.2. I revurderingen fra 2009 blev der fortsat drift betinget af at der findes en løsning der kunne reducere ammoniak og lugtbidraget inden 2. revurdering. Dette blev opnået ved at fjerne 2 stald og dermed rykke anlæggets emissions centrum væk fra naboer og natur. Vilkår 1.2.4 fra 1. revurdering der omhandler dette forhold ophæves nu.

En miljøgodkendelse skal revurderes første gang efter 8 år, og herefter minimum hvert 10. år⁷. Denne revurdering falder ca. 7 år efter sidste revurdering og er sat i gang som følge af BAT-konklusion. Vi vurderer, at driften medfører væsentlige lugtgener for de omkringboende, og derfor har

---

⁷ § 44 stk. 5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

vi sat krav om at gennemføre næste revurdering før de lovmæssigt maksimale 10 år. Næste revurdering skal ske i 2030.

5.2 Indretning og ammoniak emission jf. BAT

Anlæg og produktion

Produktionen på Sønderkærvej 11 er første gang godkendt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven til produktion i 5 stald i 1981. Ejendommen fik sin nuværende godkendelse i 1997, hvor der blev opført et nyt kyllingehus øst for stald 5. Det godkendte anlæg var på 7.580 m² og bestod af 6 kyllingehuse. Oprindeligt blev ejendommen godkendt til en produktion på 1.198.015 stk. kyllinger, slagtet ved 38-42 kg og en produktion på 6,5 hold pr. år, svarende til 479 DE⁸.

De to ældste hus blev revet ned i 2011. Anlægget består nu af 4 stalde, og der produceres på i alt 6.537 m². I 2016 blev produktionstilladelsen ændret til 1.295.930 stk. slagtekyllinger på 35 kg, fordelt på ca. 9 hold pr. år, svarende til 429,12 DE, og der blev tilladt variation i slagtealder, så længe antallet af dyreenheder ikke overskrides og belægningen er på maksimalt 40 kg/m². Dyreenhedsberegningerne er i dag uændret i forhold til seneste beregningsfaktor fra 2017⁹, så belægning og antal producerede dyr i de 4 stalde er uændret i forhold til revurderingen fra 2016.

I 2013 blev der monteret varmevekslere på alle stalde. Varmevekslerne er fastholdt med vilkår i 2. revurdering. Varmeveksleren fungerer ved, at opvarme den luft som skal ind i stalden med varmen fra den luft, som forlader stalden. Den opvarmede indgangsluften udtørre gødningen hurtigere i stalden, hvilket resulterer i en reduktion af ammoniakfordampning. Varmeveksler er ifølge BREFF-dokumentet BAT. Varmeveksleren er derfor fastsat med vilkår i 2. revurderingen fra 2016. Varmeveksleren fra Rokkedahl Energi er blevet optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste i 2016 med en ammoniakreducerende effekt på 30 %. Varmevekslerne på dette anlæg er fra Big Dutchman. Det er vores vurdering, at varmevekslere uanset mærke har en ammoniak reducerende effekt. Dog er effekt af denne varmeveksler ikke dokumenteret som Rokkedahls er, derfor kan der ikke indregnes en ammoniakreducerende effekt i beregningerne af ammoniak emission i denne revurdering. Da varmevekslerteknologien uanset mærke er BAT jf. BREFF, ser vi derfor ikke en grund til, på nuværende tidspunkt, at påbyde at varmevekslerne skal ændres til en fra Rokkedahl Energi. Det er dog vores anbefaling, at der udskiftes til en varmeveksler på teknologilisten, når behovet for udskiftning opstår. Med udgangspunkt i vilkår fra teknologilisten angående drift supplerer vi de eksisterende vilkår (vilkår 14 i 2. revurdering) med vilkår om vedligehold efter fabrikantens anvisninger.

BAT-niveau for ammoniak

Miljøstyrelsen har opsat vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende anlæg til produktion af konventionelle slagtekyllinger. Vi har vurderet fjerkræbrugets BAT-niveau for ammoniak herudfra. Staldanlægget består af 4 traditionelle, lukkede og isolerede kyllingehuse. Produktionen består af gulvdrift på dybstrøelse, bestående af et 1 cm. tykt lag af strøelses (typisk spåner, halm og/eller savsmuld).

Da der er tale om et eksisterende anlæg med BAT gulv og BAT kravet er fastsat i revurderingen fra 2016. Anlæggets ammoniakemission og den beregnede vejledende emissionsgrænseværdi for

⁸ Udregnet efter dagældende normtal.

⁹ Bek. nr. 374 af 19-04-2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

fjerkræbruget er ens og beregnet til 4.837 kg NH₃-N¹⁰. Denne værdi er uden en effekt af varmevekslere. Ammoniakemissionen fra eksisterende anlæg er på 0,74 kg NH₃-N pr m² pr år. Vi vurderer at ejendommen har en lavere emission end dette pga. varmeveksleren som er en BAT teknologi. Det er derfor kommunens vurdering, at ejendommens ammoniakemission er reduceret til BAT niveau.

Staldindretning

Ammoniakemissionsværdien er forudsat at strøelsen er tør, idet strøelsen på gulvene har et højt indhold af urinsyre, der omdannes til ammoniak ved tilførsel af vand og ilt. Når strøelsen er tør, vil det maksimere den mængde ammoniak, der kan bindes i strøelsen og dermed reducere ammoniakfordampningen. For at sikre lav ammoniakfordampning blev der i 2016 sat vilkår om, at det skal sikres, at strøelsen på gulvene er tør gennem hele produktionsperioden.

Optimal ventilation bidrager til tør strøelse. Staldene er forsynet med undertryksanlæg med indsugningsventiler placeret i væggene og afkastene placeret i kip. Ventilationsanlægget er fuldautomatisk, og det er trinvis styret med følere som registrerer temperatur og luftfugtighed. Hermed sikres det, at staldene ikke over- eller underventileres. Der findes nødstrømsgenerator i tilfælde af strømsvigt. Varmevekslerne bidrager ligeledes til optimal ventilation og til at holde strøelsen tør, da de trækker fugt ud af stalden.

Drikkesystemet har også indvirkning på strøelsen. Ifølge BREF-dokumentet er det BAT, at anvende et ikke-lækkende drikkesystem til slagtekyllingerne, der justeres i højde efter kyllingernes vækst for at lette kyllingernes vandoptagelse og minimere vandspildet. Der anvendes drikkenipler på ejendommen, der justeres efter behov. Dette er vilkårssat i miljøgodkendelsen.

Fodringskrav

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer, for at reducere dyrenes kvælstofudskillelse. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase, for at reducere fosforudskillelse.

Slagtekyllingerne fodres i 3 faser, tilpasset kyllingernes fysiologiske stadier og behov. Der tilsættes fytase til foderet for at øge tilgængelighed af plantebundet fosfor i fodret. Herved reduceres både kyllingernes kvælstofs- og fosforudskillelse i overensstemmelse BAT og ejendommen overholder IE-særregler angående fodring.

I den anden revurdering fra 2016 blev der sat vilkår til fasefodring, anvendelse af fytase og indholdet af råprotein i fodret. Siden da er der indført fodringskrav til IE-brug¹¹ som en del af implementering af BAT-konklusionen. Krav om reduktion af kvælstof og fosfor og dokumentation heraf er således nu omfattet af generel lovgivning, som dermed erstatter behovet for disse vilkår (vilkår 7, 8, 9 og 19 i 2. revurdering). Vi lader derfor de eksisterende fodringsvilkår bortfalde. Vi vurderer, at den beskrevne praksis er i overensstemmelse med de gældende regler på området, og at det via disse regler er sikret, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

---

¹⁰ It-skema 224793 vers. 4

¹¹ § 51 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kommunen vurderer derfor, at BAT-niveauet for ammoniakudledningen er overholdt, og at ejendommens drift følger med udviklingen inden for BAT.

5.3 Forurening fra husdyrbruget

Husdyrbrugets potentielle forurening af luft, vand, jord og undergrund skal minimeres. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder; ammoniakfordampning fra staldene, opbevaring, håndtering og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer.

Fra et fjerkræbrug udledes der næringsstoffer i form af ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre, samt fosfor- og nitratudvaskning fra udbringning af husdyrgødning. Næringsstofudledningen fra et slagtekyllingeanlæg kan reguleres ved teknologier, der omfatter staldsystem, staldteknologi, opbevaring/håndtering/udbringning af husdyrgødning samt fodertilgag.

Ammoniak emission og beskyttet natur

I ovenstående kapitel vurderede vi, at ansøger har gjort det nødvendige for at sikre, at der ikke udledes mere ammoniak fra anlægget, end man kan forvente at et anlæg af denne type og alder.

Selv om ejendommen lever op til BAT i forhold til ammoniakemission, skal det også vurderes, om anlægget kan påvirke nærliggende nationalt og internationalt beskyttede naturarealer, idet der kan ske en indirekte gødningstilførsel i form af ammoniak fra husdyrbruget til nærliggende naturarealer. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen har fastlagt grænser for, hvor meget ammoniak der må tilføres internationalt beskyttet natur/Natura 2000-områder (kategori 1-natur) og større, nationalt beskyttede, ammoniakfølsomme naturområder (kategori 2-natur). Ved revurderingen skal vi sikre, at disse totaldepositionskrav overholdes¹². Afhængig af anlæggets beliggenhed kan det derfor være nødvendigt at sætte skærpede krav til reduktion af ammoniak, der går udover BAT-niveauet for ammoniak og det tilhørende proportionalitetsprincip.

Bedriftens samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre er beregnet til 4.837 kg N/år¹³ i husdyrgodkendelse.dk inkl. effekt af varmevekslerne.

I nedenstående tabel ses de kategori 1- og kategori 2-naturområder, der ligger nærmest husdyrbruget, og som vil blive mest påvirket af driften.

Nærmeste naturområder	Kategori	Afstand	Total deposition
Overdrev i Natura2000	1	3.500 m	0,0 kg N pr ha pr år
Overdrev udenfor Natura2000	2	420 m	0,6 kg N pr ha pr år

Nærmeste international beskyttet naturområde ligger 3,5 km vest for husdyrbruget og er habitatområde nr. 16 ved Aggersund. Der er ingen deposition så langt fra anlægget. Beskyttelsesniveauet for den totale deposition af ammoniak fra anlægget til naturområdet er dermed overholdt.

¹² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 & 27 jf. § 44 stk. 1.

¹³ It-skema 224793 vers. 4.

Nord for Næsborg ligger et større område med overdrev, der pga. sin størrelse er beskyttet som kategori 2-natur i husdyrbruksloven. Overdrevet ligger ca. 420 m nordvest for anlægget og påvirkes med 0,6 kg N pr ha pr år. Husdyrbrugets totale ammoniakdeposition til overdrevet må ikke overstige 1,0 kg N pr. ha pr år. Dette beskyttelsesniveau er også overholdt.

Da beskyttelsesniveauerne for kategori 1-natur¹⁴ og 2-natur¹⁵ begge er overholdt, konkluderer vi, at ammoniak fra fjerkræbruget ikke påvirker kategori 1- eller kategori 2- natur væsentligt. Der er dermed ikke behov for at stille yderligere vilkår til reduktion af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

Håndtering, opbevaring og udbringning af husdyrgødningen og spildevand

Der produceres udelukkende dybstrøelse i staldanlæggene. Der produceres jf. normtal 2022/2023 ca. 1.775 tons dybstrøelse fra anlægget årligt. Heraf afsættes halvdelen til biogas og resten opbevares i markstak og benyttes til gødning af egne arealer. Der er i 1. revurderingen fra 2009 sat vilkår til hvordan dybstrøelse må opbevares i marken, dette er nu reguleret via gødningsbekendtgørelsen¹⁶, vilkår 2.1.1, 2.1.2 og 3.1.2 ophæves da forholdt nu er regelsat. Vi vurderer, at reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen herefter er tilstrækkelige til at sikre, at markstakken ikke er til gene.

Vaskevand fra vask af stalde opsamles i opsamlingsbeholdere på 50 m³ og udsprede på egne arealer. Det kan spredes som restvand når kvælstofindholdet er max 0,3 kg kvælstof pr ton¹⁷. I miljøgodkendelsen blev der sat vilkår om at vaskevand skal anvendes efter reglerne daværende regler fra gødningsbekendtgørelsen. Anvendelse er nu reguleret igennem gødningsanvendelses bekendtgørelsen. Dette vilkår er derfor opdateret. Vand fra vaskepladsen foran kyllingestaldene opsamles og udsprede ligeledes. I 1. revurdering blev der sat vilkår om at vandet skal opsamles i gylletank eller offentlig kloak hvid der er olie- og benzin udskiller på. Dette vilkår opdateres i denne revurdering til at følge ejendommens praksis som er ligeså god. Vilkår 2.3.3 fra 1. revurdering omkring dimensionering af olie- og benzinudskiller fra vaskepladsen ophæves da vaskepladsen ikke er tilsluttet offentlig kloak og der derfor ikke er krav om olie- og benzin udskiller. Aske fra halmfyret spredes ligeledes sammen med kyllingemøg på egne arealer i overensstemmelse med reglerne i bioaskebekendtgørelsen. Det vurderes ikke at brug og opbevaring af gødning, bioaske og vaskevand giver anledning til forurening når de respektive regler følges.

Øvrige forureningskilder

Produktionen på ejendommen er ikke øget, og driften samt anlægget er ikke ændret nævneværdigt siden seneste revurdering i 2016 eller godkendelsen i 1997. Derfor vurderer vi, at forureningen fra anlægget ikke er væsentligt anderledes end dengang.

Kommunen har ikke kendskab til uforudsete skadevirkninger fra fjerkræbruget eller til nye oplysninger om forureningens skadelige virkning. Kommunen har heller ikke ved de regelmæssige miljøtilsyn konstateret forhold, eller modtaget klager, der begrundet fastsættelse af yderligere vilkår. Der vurderes derfor at de eksister vilkår fortsat er tilstrækkelige til regulering og forhindre forurening fra anlægget.

---

¹⁴ § 26 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

¹⁵ § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

¹⁶ Bek. nr. 2243 af 29-11-2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

¹⁷ Bek nr. 1025 o jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen)

5.4 Gener fra husdyrbruget

Husdyrbrugets drift kan give anledninger til potentielle gener for omkringboende. De omkringboende skal sikres mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, skadedyr og uhygiejniske forhold. Gener udgør hovedsageligt et problem i miljømæssig henseende, hvis anlægget ligger nabonært. Miljøstyrelsen har derfor ikke udmeldt BAT-standardvilkår for gener – herunder BAT-emissions-grænseværdier for lugt. Gener skal i stedet reguleres med udgangspunkt i de lokale forhold og afstanden til blandt andet de omkringboende. Potentielle gener er vurderet og tiltag til reduktion er beskrevet herunder.

Lugtgener

Lugtemissionen fra et husdyrbrug hænger tæt sammen med dyretype, antal stipladser og staldindretning. Lugtpåvirkning af omgivelserne hænger derudover sammen med ventilationsforhold, ejendommens placering (afstand til omkring boende) samt vind- og vejrforhold.

Ved revurdering skal kommunen beregne om geneniveauerne for lugt¹⁸ er overholdt. Hvis geneniveauet ikke er overholdt, skal det vurderes, om husdyrbruget overholder betingelserne for at fravige geneniveauet¹⁹. Geneniveauet skal dog fraviges ved revurdering, hvis 50% af geneniveauet er overholdt. Hvis geneniveauet ikke kan fraviges, skal kommunen vurdere, om det er muligt at påbyde teknologi til reduktion af husdyrbruget lugt. I revurderingssituationen er lugtgeneniveauet derfor ikke en grænseværdi, der skal overholdes, men i stedet en hjælp til at vurdere, om der er behov og mulighed for at påbyde lugtreducerende teknologi til husdyrbruget. Lugtberegningerne er baseret på produktionsarealer efter gældende regler.

I ansøgningseskemaet er der udregnet lugtgenefastandene på hhv. 371, 723 og 932 meter til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone. De omkringboende og deres beskyttelses niveau er opstillet i tabellen herunder.

Tabel 1: genefastande og reelle afstande til følsomme recipienter.

Områdetype	By/adresse/ område	Beregnet genefastand (m)	Reel afstand fra anlæggets centrum (m)	Reel afstand i forhold til genefastand (%)	Genekriterie overhold
Byzone	Løgstør	932	2.519	>> 100%	Ja
Samlet bebyggelse / Rekreativt område	Haugårdsvej 87	867 [‡]	212	24 %	Nej
Enkelt bolig i landzone	Haugårdsvej 87	371	212	57 %	-
	Sønderkærvej 32	371	397	>> 100%	Ja

[‡]korrigeret genefastand, genefastanden øget med 20 % jf. den ukorrigerede afstand på 723 m, i det der inden for 300 m af ejendommen ligger yderligere 2 husdyrbrug med en ammoniak emission på over 750 kg N pr ha pr år²⁰.

¹⁸ §§ 31 og 32 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

¹⁹ § 33 jf. § 44 stk. 2. i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

²⁰ Bilag 3 B i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Sønderkærvej 11 ligger lige udenfor den nærmeste landsby Næsborg. Udover Sønderkærvej 11 ligger husdyrbrugene Busgårdsvej 15 og Næsborgvej 24 lige på grænsen til Næsborg. Da beboerne dermed på virkes fra 3 husdyrbrug er lugtgeneafstanden øget med 20 % for Sønderkærvej 11. Det meste af landsbyen Næsborg ligger indenfor 434m (50 % af geneniveauet) fra anlægget. Her iblandt Haugårdsvej 87 som er nærmeste nabo. Nærmeste nabo i landzonen beliggende udenfor den samlede bebyggelse Næsborg er Sønderkærvej 32, her er lugtgeneniveauet overholdt.

Da geneniveauet ikke er overholdt for beboerne i Næsborg er det vores vurdering, at disse kan være påvirket af lugt i en sådan grad, at det er til gene.

Ovenstående beregning er en generalisering, der bygger på en "worst case situation" hvor alle stalde altid er fulde. Reelt foregår produktionen på Sønderkærvej 11 som en "alt ind – alt ud" produktion, med 8-9 rotationer på et år. Der er derfor perioder (når staldene er tomme og når kyllingerne er små), hvor der ingen eller ingen væsentligt lugt er fra anlægget, og perioder (typisk de sidste 14 dage i produktionscyklus) hvor der er væsentligt lugtgener fra anlægget.

Registreringer fra kommunens miljøtilsyn viser ikke væsentligt lugtgener fra produktionen. Vi har heller ikke modtaget klager over kyllingelugt fra beboerne i Næsborg.

Da produktionen blev miljøgodkendt i 1997 vurderede Løgstør Kommune, at fjerkræbruget ikke ville medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, herunder lugt. I dag skal vi vurdere lugtgenerne for de omkringboende anderledes, men vi kan ikke på den baggrund alene ændre en godkendt produktion. Vi kan kun ændre en godkendt produktion ved at meddele påbud om skærpede vilkår i følgende tilfælde:

- Ved fremkomst af nye oplysninger om forureningens skadelige virkning
- Hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- Hvis forureningen går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Ved væsentlige ændringer i BAT, der skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne,
- Hvis det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med husdyrbrugets processer eller aktiviteter er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Der er ikke fremkommet nye oplysninger om lugts skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse. Lugtgenerne fra husdyrbruget går ikke ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Vi har således ikke hjemmel til at kræve den lovligt opførte produktionen lukket eller nedskrevet pga. af lugtgenerne.

Da vi vurderer, at der er lugtgener fra anlægget og afstanden til Næsborg er så kort at geneniveauet ikke kan fraviges, skal vi vurdere, om der er grundlag for at fastsætte vilkår om anvendelse af BAT-teknologier (fra miljøstyrelsens teknologiliste) til reduktion af lugtemissionen fra ejendommen²¹.

BAT-teknologier til oprensning af lugt

Udover reduktion af selve dyreholdet kan lugt reduceres ved at rense luften, der forlader stalden. Lugt kan i visse tilfælde reduceres ved hjælp af biologisk eller i nogle tilfælde kemisk luftrensning.

---

²¹ § 44 stk. 2. i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der findes flere forskellige anerkendte metoder på miljøstyrelsens teknologiliste til lugtrensning, men disse er kun godkendte til brug i svinestalde, da den lugt reducerende effekten ikke er påvist med tilstrækkelig drift og effekt sikkerhed i fjerkræstalde.

Ved biologisk luftrensning omsætter mikroorganismer forurenende stoffer (så som lugtstoffer og ammoniak). Denne teknik egner sig dog ikke til slagtekyllingeproduktion, dels på grund af mængden af støv, som skal fjernes før luften kan ledes gennem filteret, og dels da næringsstofflørselen til mikroorganismene vil være meget svingende gennem produktionscyklus og ikke eksisterende i tomgangsperioderne, hvor staldene tømmes og rengøres.

Kemisk luftrensning har også været undersøgt til fjerkræ²². Resultaterne hvad angår lugtreduktion var så svingende og årstidsafhængige, at dette ikke er en teknik, der er kommet på teknologilisten. Effekten var umiddelbart størst om vinteren, når behovet er mindst. Dertil kommer at driftssikkerheden ikke er påvist.

Der er altså ingen BAT-teknologier på Miljøstyrelsens teknologiliste, der kan kræves anvendt til at reducere lugten på nuværende tidspunkt. BAT er dog ikke statiske men udvikler sig i takt med, at der kommer teknologier på markedet.

Alternativer til teknologier til oprensning af lugt

Den primære kilde til lugt er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af gødning. I kraft af blandt andet husdyrgødningsbekendtgørelsen²³ er der fastsat krav til håndtering og opbevaring som medvirker til at reducere generne ved håndtering af gødning. Beregningerne af geneniveauet tager udgangspunkt i normal produktion og overholdelse af disse regler. Hvis der på en ejendom tages yderligere forholdsregler - for eksempel i forhold til gødningshåndtering - vil denne alt andet lige have en mindre lugtpåvirkning end normen.

På ejendommen afsættes halvdelen af gødningen som nævnt direkte til biogassen, og den resterende gødning lægges direkte i markstak og benyttes på egne marker. Der er således ikke oplag på ejendommen. Dette tiltaget fastholdes med vilkår i denne revurdering. Vi vurderer, at reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen er tilstrækkelige til at sikre beboerne i Næsborg mod gene fra eventuelle markstakke mm.

En god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde har en mærkbar reducerende indflydelse på lugtemissionen. Registreringerne fra kommunens miljøtilsyn viser, at husdyrbruget er veldrevet og har stor fokus på at reducere lugtgenerne til et minimum gennem management. Følgende tiltag på ejendommen medvirker til at holde lugt bidraget fra husdyranlægget nede:

Strøelsen er tør i hele produktionsperioden (fasthold med vilkår 4 i 2- revurdering fra 2016). Som tidligere nævnt kan tørstrøelse binde mest ammoniak. Ammoniak bidrager til lugtemissionen, dermed medvirker alle ammoniak reducerende tiltag potentiel til lugt reduktion. Lugt indeholde dog mange forskellige kemiske forbindelser som kan reager forskelligt på samme tiltag, derfor er det ikke alle ammoniak reducerende tiltag der har en ligeså stor indvirkning på lugt. Varmevekslere, som reducerer ammoniakemission, sikrer også en bedre luftfordeling og tør overflade af strøelse. Forsøg

---

²² Miljøstyrelsens teknologiblade "Kemisk luftrensning med syre – Slagtekyllinger" vers. 1

²³ Bek. nr. 2243 af 29-11-2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

har i nogle tilfælde vist, at teknologien kan reducere lugt fra stalden, men effekten er dog ikke verificeret. Varmeveksleren er fastholdt med i 2. revurdering i 2016.

Grundig rengøring af stald og ventilationsanlæg mellem hold reducerer ligeledes lugten fra staldene. Dette er fastsat med vilkår i 2. revurdering. Derudover er der vilkår i godkendelsen om at ejendommen og dennes omgivelser skal renholdes. I 1. revurdering blev dette suppleret med krav om god staldhygiejne.

Ventilationen har påvirkning på hvor godt staldluften frigives til omgivelserne, og dermed hvordan lugten spredes fra anlægget. Ventilationssystemet er fuldautomatisk og fugtigheds- og temperaturstyret. Ventilationen rengøres og serviceres rutinemæssigt mellem hvert hold, hvilket reducerer modstanden i ventilatorerne. Disse forhold er blevet vilkårssat i 2. revurdering og medvirker til at sikre et velfungerende ventilationssystem, der kan sikre at staldluften og dermed lugten føres højt op over stalden.

Udover ovenstående kan ændringer af afkasthøjde eller placering påvirke lugtemissionen. En øget fysisk afkasthøjde vil dels øge afstanden fra omkringboende til det punkt, lugten spredes fra, dels øge sammenblandingen af staldluft med atmosfæren. Dette vil fortynde lugten, inden den når naboen, og naboen vil dermed blive udsat for mindre lugt. Fysisk forlængelse af alle afkast er dog meget omfattende på et eksisterende fjerkræbrug og vil formentligt kræve ændringer i tagkonstruktionen og afstivning. Dertil kommer, at effekten er afhængig af metrologiske forhold og placering og dermed noget usikker. Vi vurderer derfor, at det på nuværende tidspunkt ikke er proportionalt at påbyde forhøjelse af afkast.

Samlet set er det kommunens vurdering, at der er lugtgener fra ejendommen. Der er derfor allerede sat flere særvilkår for driften, som alle har til formål at reducere lugten. Der er vores vurdering, at disse vilkår er nødvendige grundet fjerkræbrugets placering. Det er ligeledes kommunens vurdering, at der på nuværende tidspunkt ikke findes en økonomisk proportionel og funktionel teknologi, der kan påbydes anlægget, og som kan forhindre, at borgerne i Næsborg vil opleve dage med væsentlige lugtgener fra fjerkræbruget. Første når der er udviklet og godkendt BAT teknologi til nedbringelse af lugtemissionen, kan disse påbydes med vilkår.

BAT-krav og teknologi er ikke statiske, men udvikler sig i takt med, at der kommer flere teknologier på markedet. Som nye teknikker bliver tekniske og økonomiske tilgængelige, vil de blive tilføjet teknologilisten og påbudt branchen. Vi vil derfor tage godkendelsen op til revurdering igen efter kun 7 år (mod de maximale 10), da vi håber, at der til den tid er udviklet lugtreducerende teknologier til slagtekyllingebrug, der så kan afhjælpe lugtproblemerne. Da der er gener fra husdyrbruget, må husdyrbruget således også forvente, at yderligere lugtreducerede teknologier vil blive påbudt husdyrbruget, i takt med at sådanne opstår.

Øvrige gener

Øvrige gener fra et husdyrbrug (støj, støv, lys, skadedyr og lignende) udgør hovedsageligt et problem i miljømæssig henseende, hvis anlægget ligger i nærheden af naboer. Disse gener skal derfor ligesom lugt reguleres med udgangspunkt i de lokale forhold.

Anlægget ligger nabonært. Der er dermed også øget risiko for gener fra andre faktorer end lugt. På grund af beliggenheden er der sat flere vilkår til forebyggelse af gener fra husdyrbruget. Kommune har aldrig fået klager over gener fra husdyrbruget. Der er heller ikke registreret væsentlige gener i

forbindelse med tilsyn på ejendommen. Vi vurderer derfor at der er taget tilstrækkeligt hånd om gener allerede.

Dog er der flere eksisterende vilkår som nu er blevet overflødiggjort af den generelle lovgivning, og ophæves derfor. Disse vilkår omfatter, vilkår (nr. 2.6.1 fra 1. revurdering) om, at der skal opsættes bekæmpelsesstationer for rotter, og at der skal indgås en aftale med autoriseret bekæmpelsesfirma samt vilkår (2.2.1, 2.2.2, og 2.2.3) der omhandlende transport af gødning på offentligvej samt til/fra marker.

Vi ophæver dog dette vilkår, da forholdet er indeholdt i anden lovgivning, og dermed ikke må reguleres i miljøgodkendelsen. I 1. revurdering blev der også sat vilkår til transport til og fra arealer. Dette kan/må heller ikke reguleres i en miljøgodkendelse/revurdering. Vilkår 2.2.2 og 2.2.3 ophæves derfor.

Vi vurderer samlet set, at de gældende vilkår er dækkende, og der ikke er behov for at sætte nye vilkår til anvendelse af BAT til regulering af de øvrige gener.

5.5 Drift jf. BAT

EU-Kommissionen har offentliggjort BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, dvs. husdyrbrug omfattet af IE-direktivet (IE-husdyrbrug). BAT-konklusionerne er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i form af generelle regler med de pågældende krav, der gælder alle IE-husdyrbrug umiddelbart efter meddelelse om godkendelse.

Udover at begrænse emission af ammoniak og lugt skal ejendommen også indrettes og drives i overensstemmelse med denne BAT-konklusion. Energi- og råvareforbrug skal udnyttes mest effektivt, produktionsprocesserne skal optimeres og affaldshierarkiet skal iagttages.

Ovenstående er delvist sikret ved, at der i husdyrgodkendelsen er opsat en række generelle krav til IE-brug via IE-særreglerne²⁴. Herunder er ejendommens praksis hvad angår drift og indretning sammenholdt med IE-særregler og BAT-konklusionen, og det er vurderet om der er behov for at ophæve eller tilføje vilkår for at sikre overensstemmelse med BAT.

Ressourceforbrug

Energi- og råvareforbrug skal udnyttes mest effektivt. Der findes ikke et BAT-niveau for forbruget af el og vand, i stedet skal forbruget af vand og el monitoreres og løbende minimeres og vurderes i forhold til normtal.

Vandforbrug

På husdyrbruget benyttes der ca. 11.400 m³ vand årligt til dyr og til rengøringsaktiviteter. Ejendommen forsynes fra det lokale almene vandværk. Ansøger oplyser at vandforbruget minimeres med følgende tiltag:

- 1,7 liter vand pr. kg. foder. Det justeres løbende. Data følges time for time.
- Drikkeventilerne justeres dagligt i forhold til kyllingernes højde. Derved minimeres vandspild, som også vil være til stor skade for fuglenes trædepuder.
- Drikkeniplerne er forsynet med en kop, der sikrer opsamling af eventuelt vandspild.

---

²⁴ Kap 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

- Når kyllingehusene klargøres til et nyt hold, så bliver de vasket med en tilstrækkelig mængde vand. Det tilstræbes altid at der anvendes så lidt vand som muligt. Der er et professionelt firma, der vasker staldene efter hvert hold.
- Vandtrykket styres, så trykket stiger med kyllingernes alder

Generelt er kyllingeproduktion meget sårbar overfor fugt, og derfor er der derfor er producenten meget opmærksom på at udbedre alle lækager hurtigst muligt.

IE-brug skal minimere brugen af vand samt vandspild. Vandforbrug skal f.eks. indgå som en del af husdyrbrugets miljøledelse, hvorigennem der fortsat skal være fokus på minimering af forbruget af vand. IE-brug skal have en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand. Herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen. Planen vil medvirke til at sikre, at der ikke sker unødigt vandspild på grund af utætte drikkevandssystemer.

Ifølge BREFF er det BAT at registrere vandforbruget, løbende justering, kalibrering og reparation af vandsystemet. Det er ligeledes BAT at anvende et ikke-lækkende drikkesystem til slagtekyllingerne, da det vil sikre et lavt drikkevandsspild og en tør strøelse. Drikkesystemet kan f.eks. være i form af drikkenipler, der er placeret højt for at lette kyllingernes vandoptagelse og minimere vandspildet. Ansøgers oplysninger viser, at ejendommen drives i overensstemmelse med dette.

Kommunen vurderer, at de beskrevne tiltag, i kombination med de i husdyrbekendtgørelsen beskrevne regler for IE-brug²⁵, sikrer, at husdyrbruget lever op til BAT, hvad angår vandforbrug. Vi betragter de vandbesparende tiltag som BAT, idet de er i overensstemmelse med BREF og Miljøstyrelsens teknologiudredning om begrænsning af vandspild ved fjerkræproduktion²⁶.

Energiforbrug

Et IE-brug skal ligeledes minimere elforbruget. På husdyrbruget bliver der brugt el til ventilation (inklusive varmevekslerne), belysning samt foderanlæg. Det årlige forbrug er estimeret til 600.000 kWh. Staldene bliver opvarmet med halmfyr.

Ansøger oplyser at vandforbruget minimeres med følgende tiltag:

- Der er styret belysning i alle staldene. Både styrke og varighed.
- Der er opsat energibesparende belysning i form af LED lys.
- Kalibrering af sensorer. Måleenhederne bliver testet efter hvert hold for at sikre, at ventilationen kører optimalt.
- Ventilationsanlæg er fuldautomatisk og styret af bl.a. fugtighed og temperatur og CO₂ fra central enhed, som sikrer, at ventilationen kører optimalt.
- Ventilationsanlægget er med multistep, hvor ventilatorerne kobles ind i grupper til ca. 50% af deres ydelse. Når alle ventilatorer er koblet ind, reguleres de parallelt op til 100% af deres ydelse, hvis yderligere ventilation er påkrævet. Det vil altså sige, at der anvendes flere ventilatorer, og at de dermed kører ved en lavere ydelse. Det reducerer strømforbruget markant samtidig med, at det gode klima i stalden fastholdes.

---

²⁵ Kapitel 17 husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

- Der er opsat en varmeveksler i hvert hus. Luften kommer ind i toppen af huset i midten af huset hvor det bliver spredt af en ventilator.
- Varmevekslingen reducerer mængden af halm i fyret, da behovet for tørring i kyllingehuset bliver reduceret med mere effektiv ventilation og opvarmningen af indsugningsluften.
- Ventilationen rengøres rutinemæssigt mellem hvert hold, hvilket reducerer modstand i ventilatorerne og dermed sparer på energien

De bindende krav til IE-brug om plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse sikrer, at ejendommen fortsat drives i overensstemmelse med BAT. Planen omfatter bl.a. service og overvågning af varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.

I 1. revurdering er der sat vilkår om energi effektivitet. Vilkår 4.1.3 kræver, at der skal anvendes energispare pærer eller lavenergi lysstofrør i driftsbygningerne og Vilkår 4.1.4 kræver at ejendommen skal gennemgås af energikonsulent. Disse vilkår er nu overflødiggjort som følge af IE-kravet om energieffektiv belysninger²⁷ og energimæssig optimering. Vilkåret ophæves derfor.

Herefter er det vores vurdering, at eksisterende vilkår, i kombination med de i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskrevne regler for IE-brug²⁸, sikrer, at husdyrbruget lever op til BAT hvad angår energiforbrug.

Miljøledelse og Management

Ansøger oplyser, at bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Da ejendommen er et IE-husdyrbrug er der udarbejdet miljøledelse, oplæringsmateriale samt kontrolplan og beredskabsplan og den ansvarlige for driften skal straks underrette hvis vilkår eller de bindende krav jf. IE-særregler ikke overholdes. Dette sikre en at driften fortsat lever op til BAT. Eksisterende vilkår 2.4.2 fra 1. revurdering om beredskabsplan og 17 fra 2. revurdering underretning ved manglende overholdelse af vilkår der omhandler krav fastholdt via IE-særregler²⁹ ophæves.

Ejendommen benytter i overensstemmelse med vilkår 15 fra 2. revurdering et kvalitetssikringsystem KIK, som er et fuldt integreret kvalitetssikrings- og dokumentationsprogram for alle led i håndteringen af slagtekyllinger. Der er fuld sporbarhed fra jord-til-bord og er derfor underlagt kontrol af uvildigt institut. Vilkåret opdateres i indeværende revurdering. Derudover bliver ejendommen omfattet af miljøledelse. Det bliver evalueret en gang årligt.

Kommunen vurderer, at KIK indgår som en væsentlig del af styring af kyllingebbruget, og stiller derfor nyt vilkår om, at dette eller et lignende styringsystem skal anvendes. I supplement med de

²⁷ § 52 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

²⁸ Kap 17

²⁹ §§ 49 og 55 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

eksisterende vilkår og særregler for IE-brug vurderer vi dermed, at husdyrbruget lever op til BAT for management.

5.6 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

Bedriften og vilkårene i godkendelsen og revurderingerne vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden sammen med den driftsansvarlige ved miljøtilsyn.

Hvis den driftsansvarlige konstaterer, at et vilkår ikke overholdes, skal det straks indberettes til tilsynsmyndigheden/kommunens miljøafdeling.

Da fjerkræbruget er et IE-husdyrbrug, er der krav om, at skal ske en indberetning af egenkontrollen i forhold til emissionsovervågningen mindst en gang årligt.

Der er som led i implementering af BAT konklusionerne for IE-brug indført krav om årlig indberetning. Landmanden skal derfor årligt indsende følgende:

- Logbøger for eventuelle miljøteknologier (varmeveksleren)
- Dokumentation for miljøledelse
- Logbog over gennemførte kontroller (inkl. logbog for varmeveksleren)
- Dokumentation for overholdelse af fodringskrav.

Disse indsendes årligt senest 31. december for foregående kalenderår medmindre de er fremvist og gennemgået i forbindelse med tilsyn. Bemærk der udover at ovenstående dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn. Disse suppleres af krav om dokumentation sat i 1. og 2. revurdering. Vilkårene beholdes uændret selv om enkelte er delvis omfattet af IE-regler, men undtagelse af vilkår 21 fra 2. revurdering da indholdet vurderes at være indeholdt i vilkår 6.1.1 fra 1. revurdering.

5.7 Ophør

Ved ophør af driften på ejendommen kan der også opstå risiko for forurening, så vi vurderer, at driftssikkerheden også skal sikres i denne situation. Vi fastholder derfor vilkår fra 1. og 2. revurdering om, at stalde og gødningsoptømningsanlæg m.v. skal tømmes og rengøres for oplagret husdyrgødning, affald og lignende ved ophør af produktionen. Husdyrgødning skal anvendes/udbringes i overensstemmelse med husdyrbekendtgørelsen, og affald skal bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer. Dog bortfalder vilkår 5.1.1 fra 1. revurdering da det vurderes at være indeholdt i vilkår 16 fra 2. revurdering.

Derudover finder kapitel 4 b i jordforureningsloven³⁰ anvendelse ved ophør af at være et IE-husdyrbrug. Husdyrbruget skal derfor senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1 i jordforureningsloven. Vi vurderer, at gælden vilkår og IE-særregler er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare.

---

³⁰ Lov nr. 282 af 27-03-2017 om forurennet jord, jf. § 56 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

5.8 Konklusion

Ved revurderingen har vi først og fremmest sikret, at fjerkræbruget indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den "Bedste Anvendelige Teknik" (BAT). Vi har vurderet der er behovet for at meddele påbud om enkelte vilkår til fjerkræbruget driftssikkerhed og egenkontrol for at sikre, at fjerkræbruget fortsat lever op til gældende BAT-konklusion for fjerkræbruget. Vilkårene fremgår af kapitel 4. Vi har ligeledes ophævet vilkår som nu er reguleret af generel lovgivning. For at sikre at ammoniakemissionen er reduceret i overensstemmelse med BAT, er der påbudt vilkår til fastholdelse, drift og vedligehold af varmevekslere på hver stald.

Emissionen er konkret vurderet efter gældende metode. Ammoniakemissionen vil ikke kunne påvirke større ammoniakfølsomme naturtyper indenfor eller uden for Natura 2000-områder. Der er derfor ikke påbudt yderligere vilkår til reduktion af ammoniak. Lugtemissionen fra husdyrbruget er ligeledes vurderet. Beboerne i Næsborg vil ind i mellem blive påvirket af væsentligt lugt fra anlægget, da geneafstanden ikke er overholdt for disse beboelser. Det er kommunens vurdering, at det på nuværende tidspunkt ikke er teknisk muligt at reducere lugten til under geneniveau. Lugten er i stedet for søgt reduceret mest muligt via vilkår om god staldhygiejne og skærpselser til håndtering af husdyrgødning. Idet der løbende udvikles og godkendes ny lugtreducerende teknologi, tages husdyrbrugets godkendelse op igen om 7 år i håb om, at det til den tid er muligt at påbyde BAT-teknologi, der kan forhindre lugtgener hos naboerne.

6. Øvrige oplysninger

6.1 Retsbeskyttelse

De meddelte vilkår er ikke omfattet af retsbeskyttelse, da de enten er meddelt ved påbud (nye vilkår) eller er overført fra den tidligere godkendelse (opdaterede vilkår), hvor retsbeskyttelsen er udløbet. Vilkårene træder i kraft straks ved meddelelse af afgørelsen med mindre andet fremgår af de enkelte vilkår.

6.2 Offentliggørelse

Projektet har været i foroffentlighed på kommunens hjemmeside i 14 dag i perioden 15.02.2021 til 01.03.2021. Vesthimmerlands Kommune har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse hermed.

Udkastet til godkendelsen har været i høring og påbuddene varslet i 3 uger, i perioden d. 20.09.23 – 11.10.23. Der er ikke kommet bemærkninger i den forbindelse.

Revurdering/foroffentlighed, udkast og afgørelse har været/er offentliggjort på kommunens hjemmeside www.vesthimmerland.dk/afgoerelser.

Afgørelsen er annonceret på kommunens hjemmeside d. 24. oktober 2023.

6.3 Tilsynsmyndighed

Vesthimmerlands Kommune er tilsynsmyndighed og har ret og pligt til, på et hvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår og forudsætninger i miljøgodkendelsen og revurderingerne overholdes.

6.4 Klage og søgsmål

Du kan klage over kommunens afgørelse indtil 4 uger efter modtagelsen. Alle, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer kan klage.

Klagen indsendes via klageportalen for Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk/>. Klagen skal være modtaget senest d. 21. november 2023.

Der kan være gebyr på at klage. Reglerne kan du ligeledes se på hjemmesiden Nævnenes Hus.

Hvis kommunens afgørelse ønskes afprøvet ved en domstol, skal et evt. sagsanlæg i henhold til loven være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Vi gør opmærksom på, at du, som part i sagen, har ret til fuld aktindsigt.

6.5 Underretning

Følgende personer er underrettet om denne afgørelse:

Ansøgende ejer: Jacob Steen Tvergaard
Konsulent: Carsten Aarup

familien_tvergaard@msn.com
caa@agrinord.dk

Godkendelsen er endvidere jfr. generelle bestemmelser i loven sendt til følgende myndigheder, institutioner og lignende:

Styrelsen for Patientsikkerhed
Rådet for Grøn Omstilling
Danmarks Naturfredningsforening
DN Vesthimmerland
Danmarks Fiskeriforening
Ferskvandsfiskeriforening
Danmarks Sportsfiskerforbund

TRNord@stps.dk
husdyr@rgo.dk
dnvesthimmerland-sager@dn.dk
vesthimmerland@dn.dk
mail@dkfisk.dk
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
post@sportsfiskerforbundet.dk,
lbt@sportsfiskerforbundet.dk
natur@dof.dk
vesthimmerland@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening
DOF - Nordjylland

6.6 Stamdata

Titel	Revurdering 2021
Godkendelsesdato	24. oktober 2023
IT-ansøgning	224 793 vers. 4
Adresse	Sønderkærvej 11, 9670 Løgstør
Ansøger og ejer	Jacob Sten Tvergaard
CVR-nr.	55 532 028
CHR-nr.	18 822
Matr. Nr.	8h Næsborg By, Næsborg
Telefon og E-mail	20 72 80 02 og familien_tvergaard@msn.com
Ansøgers konsulent	Carsten Aarup, Agrinord
Udarbejdet af	Pernille Bildsøe Lynggaard
Tjekket af	Lene Louise Buur

Vesthimmerlands Kommune
Vester Boulevard 7
9600 Aars
Telefon: 99 66 70 00
www.Vesthimmerland.dk
post@Vesthimmerland.dk

7. Bilag

7.1 Samlede gældende vilkår efter revurdering 2023

7.2 Ansøgning med BAT redegørelse – ikke vedlagt kan rekvireres

7.3 Ansøgningsskema 224 793 vers. 4 – ikke vedlagt kan rekvireres
andet

7.1 Samlede gældende vilkår efter revurdering 2023

Generelle forhold

1. Den næste regelmæssige vurdering af fjerkræbrugets miljøgodkendelse skal foretages inden den 24-10-2030. 3. Rev 2023
2. Ændringer i ejerforhold og den ansvarlige for driften skal meddeles til kommunen. 1. rev 2009
3. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af IT- ansøgningens version 3 og projektbeskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår. 3. rev 2023

Anlæg

4. Ejendommen må drives som en kyllingefarm med en maksimal årlig produktion på 1.295.930 stk. slagtekyllinger á 35 dage, svarende til 429,12 DE³¹. 2. rev 2016
5. Fjerkræholdet skal være fordelt og staldindretning skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Produktionsdyr	Maksimal produktion i DE	Stald og staldtype	Maksimal belægning	Stipladser v. 35 dages kyllinger
Slagtekyllinger 35-40 dage	429,12	Hus 3-6 dybstrøelse	40 kg/m ²	162.927

2. rev 2016

6. Der tillades afvigelser i alder og antal, blot det maksimale antal DE ikke overskrides. Det tillades at kyllingerne leveres i intervallet 35 – 40 dages kyllinger. 1. rev 2009

Anvendt teknik

7. I staldene skal strøelsen (f.eks. spåner, spagnum, papir eller savsmuld) være tør over hele gulvet i hele produktionsperioden. Hvis der er problemer med at holde overfladen på strøelsen tør, skal der anvendes Stalosan eller et lignende middel til at udtørre strøelsen. 2. rev 2016
8. Vaskevand fra varmeveksleren skal ledes til opsamlingsbeholder. 3. rev 2023
9. Efter hver produktionscyklus skal varmeveksleren rengøres og dens filter udskiftes i henhold til vaskevejledning fra leverandøren. Denne vejledning skal opbevares på husdyrbruget. 3. rev 2023
10. Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmeveksleren, skal dette afhjælpes hurtigst muligt. 3. rev 2023
11. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger. 3. rev 2023

³¹ Husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bek. nr. 1318 af 26-11-2015).

12. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at spild undgås i videst muligt omfang. *1. rev 2006*
13. Staldene skal være udstyret med ikke-lækkende drikkevandssystemer, f.eks. i form af drikkenipler. *2. rev 2016*
14. Drikkevandssystemet skal justeres og overvåges dagligt - f.eks. ved at regulere højden af drikkeniplerne efter dyrenes størrelse og behov og ved at kontrollere vandtrykket. *2. rev 2016*
15. Ventilationsanlæggene skal renholdes, kontrolleres og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt. *2. rev 2016*
16. Staldene skal ventileres, og ventilationsanlægget skal styres efter både temperaturen og den relative fugtighed i staldene. *2. Rev 2016*
17. Ventilationsanlægget skal rengøres efter hver produktionscyklus. *1. rev 2006*
18. Staldene skal sættes i blød og rengøres med højtryksrensere eller lignende efter hver produktionscyklus. *2. rev 2016*
19. Rengøringen af staldene skal ske med koldt vand og der skal anvendes naturlig udtørring af staldene efter vask. *2. rev 2016*
20. Der skal ske varmegenindvinding i staldene – f.eks. ved anvendelse af en varmeveksler. *2. rev 2016*

Forebyggelse af gener

21. Arealerne omkring bygningerne skal holdes ryddelige for affald og hensatte redskaber og maskiner. *1. rev 2009*
22. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). *MGK 1997*
23. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt. *MGK 1997*
24. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikre at gulvene holdes tørre, samt at husene i almindelighed og fodringsanlæg holdes rene. *1. rev 2009*
25. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugt- støvgener, der vurderes til at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. *1. rev 2009*
26. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende lugt fra ventilation af staldene er velbegrundede, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af

Revurdering af miljøgodkendelse af fjerkræbrug på Sønderkærvej 11, 9670 Løgstør

forskellige lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, således at lugten udenfor staldene formindskes. *MGK 1997*

27. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning. *MGK 1997*

28. Husdyrbrugets støjbidrag*, må ikke overstige følgende værdier:

Ugedag	Tidsrum	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	7 timer
	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	1 timer
Nat	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	½ timer

*) Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommen bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften. 3. rev 2023

29. Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjkvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj. 1. rev 2009

Forebyggelse af forurening

30. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.m.. 1. rev 2009

31. Dybstrøelse må ikke oplagres indenfor 100 meter af staldanlægget. I forbindelse med udmugning på ejendommen må der dog placeres et midlertidigt oplag af dybstrøelse i tilknytning til staldanlægget, i en overdækket container, i maksimalt 48 timer. 3. rev 2023

32. Akse fra halmfyrr skal være overdækket. Asken kan udbringes på landbrugsarealer efter reglerne i bioaskebekendtgørelsen³². 3. rev 2023

33. Vaskevand fra rensning af staldene, skal opsamles i beholdere og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. 3. rev 2023

³² Bekendtgørelse 2019-07-09 nr. 732 om anvendelse af bioaske til jordbrugsformål.

34. Opsamlingsbeholderne skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene. *MGK 1997*
35. Driften af pumpebrønd nord for hallerne, hvortil en del vaskevand tilledes, skal drives i overensstemmelse med kommunens godkendelse af 4. september 1995. *MGK 1997*
36. Overfladevand fra befæstede arealer, hvor der kan ske en forurening af vandet skal ledes til gyllebeholder eller lignende. Anden form for bortledning kræver særskilt tilladelse. *1. rev 2009*
37. Vask af maskiner og redskaber skal ske på fast, tæt plads med afløb til opsamling beholder. Vand fra beholderen må udsprede på egne landbrugsarealer. *3. rev 2023*
38. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i typegodkendte beholdere, som står overdækket på fast, tæt bund, således at spild kan opsamles. Spild må ikke kunne løbe til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. *1. rev 2009*
39. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast, tæt bund enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. *1. rev 2009*
40. Etablering af en påfyldningsplads, jf. vilkår 2.7.4 skal senest være etableret 1. år efter nærværende afgørelse er meddelt. *1. rev 2009*
41. Råvarer som smøreolier og kemikalier skal altid opbevares i original emballage og placeres således at spild ikke kan løbe til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. *1. rev 2009*
42. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. *1. rev 2009*
43. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til Alarmcentralen på 112 og følgende straks at underrette Tilsynsmyndigheden, Vesthimmerlands Kommune Miljøafdeling 99 66 70 00. *1. rev 2009*

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

44. Der udarbejdes en driftsjournal, hvori der minimum er noteret/gemt;
  - Etablering af markstakke skal tidspunkt og placering være vist på et kort.
  - Forbrug af vand, foder og energi
  - Diesel- og fyringsolieforbrug *1. rev 2009*
45. Registreringer (f.eks. fra husdyrbrugets databasesystem; KIK) af vandforbrug, foder og leveringer til slagteri skal forevises kommunen på forlangende. *2. rev 2016*
46. Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. foderkontrol, ajourførte foderplaner, afregninger fra slagteri eller lignende. *2. rev 2016*

47. Dokumentation i form af kvitteringer for eksempelvis kontrol med ventilationsanlæggene, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og gødningsaftaler opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende. *1. rev 2009*

Ophør

48. Ved ophør af drift af fjerkræbruget skal stalde og opbevaringsanlæg tømmes for oplagret husdyrgødning, affald, foder og lignende. Herefter skal stalde og opbevaringsanlæg rengøres, og der skal foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås. *2. rev 2016*
49. Udtjente maskiner og andet materiel skal bortskaffes efter gældende regulativer. *1. rev 2009*

Ophævelse af vilkår

50. Vilkår 1.1, 7.1, 7.2, 7.3, 8.1, 8.2 i miljøgodkendelsen fra 1997 bortfalder.
51. Vilkår 1.2.4, 2.1.1, 2.1.2, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.4.2, 2.6.1, 3.1.2, 4.1.3 samt 5.1.1, i 1. revurdering fra 2009 bortfalder.
52. Vilkår 7, 8, 9, 17, 19 samt 21 i 2. revurdering fra 2016 bortfalder.